

**R. P. Ioannis Præpositi Atrebatis, E Societate Iesv, S.
Theologiæ Doctoris, & quondam in Vniuersitate
Louaniensi ac Duacensi Professoris, Commentaria In
Tertiam Partem S. Thomæ De Incarnatione Verbi ...**

LePrévost, Jean

Dvaci, 1629

Art. V. Vtrum accedere ad hoc Sacramentum cum conscientia peccati sit
grauissimum omnium peccatorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94249](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94249)

tangit: nam per simplicem contactum non significatur quod aliquis sit vnus Christo, eiusque membris per charitatem. idem dicendum est de visu.

ARTICVLVS V.

Utrum accedere ad hoc Sacramentum cum conscientia peccati sit grauissimum omnium peccatorum?

Resp. neg.

Communi-
care cum
conscien-
tia peccati
mortalis
maius est
peccatum
quouis alio
in puras
creaturas
admissio.

NEGAT, quia peccata quae Deum in se respiciunt, vt infidelitas, blasphemia, per se loquendo, sunt grauiora; per se tamen maius est peccatum communicare cum conscientia peccati mortalis, quam sit vllum aliud in puras creaturas commissum.

D V B I V M. I.

Utrum sit peccatum ad hoc Sacramentum accedere cum conscientia peccati mortalis, & quantum illud sit?

6.

Lutheri-
ror.

Et Caluini

Non con-
sistit cum
eorum prin-
cipijs.

7.

Concl. Ca-
thol. pecca-
re mortali-
ter, qui cu
conscientia
peccati
mort. acce-
dit.
Trid.
i. Cor. 11.Probatur 2.
ex PP.
Clem.
Cyprian.

QUAMVIS resolutio huius dubij ex dictis superiori quest. possit elici, nihilominus propter haereticos nostri temporis id examinandum est: nam, vt refert Bell. lib. 4. de Eucharistia, cap. 17. §. hanc esse Lutheri, Lutherus docet eos, qui tristes, afflictas, perturbatas &c. habent conscientias, posse securè ad hoc Sacramentum accedere, immò furorem esse praeparatorijs confessionibus se mundos reddere; quod etiam docet Caluinus, eodem teste Bellarm. atque ita iuxta illorum sententiam multitudo peccatorum est optima dispositio; vt quis ad hoc Sacramentum accedat, quae tamen doctrina non consistit cum eorumdem principijs de fide iustificante, nam si requiratur fides specialis, vt aliquis ad hoc Sacramentum accedat, eaque iustificet, sequitur nullum posse accedere ad hoc Sacramentum in peccato mortali existentem.

Fides catholica docet eum, qui cum conscientia peccati mortalis accedit ad hoc Sacramentum sine vlla dispositione, mortaliter peccare, quod aperte supponit Trident. sess. 13. cap. 7. & can. 11. Probatur 1. ex Apostolo 1. ad Cor. 11. *Probet autem seipsum homo, & sic de pane illo edat, & de calice bibat, qui enim manducat, & bibit indigne, iudicium sibi manducat, & bibit, non diiudicans corpus Domini. quo loco vult, vt accessurus ad hoc Sacramentum suam conscientiam diligenter excutiat, quod examen eo tendit, vt notet num se aliquo mortali irretitum sentiat. vult ergo nullum posse ad hoc Sacramentum accedere nisi probabiliter existimet se à mortali immunem. consequentia. Probatur, quia Apostolus requirit examen, ne quis indigne sumat corpus Domini in iudicium animae & condemnationem.*

Probatur 2. ex Clemente lib. 7. Constitutio-
num Apostolicarum, cap. 27. *si quis sanctus est, ac-
cedat; si non est, curet, vt fiat per penitentiam.* Cypria-
no ferm. de lapsis referente exempla eorum qui
grauiter puniti sunt eo quod in peccato mortali
ad hoc Sacramentum accessissent. quo videtur
alludere Apostolus post verba à nobis relata sub-
dens: *ideo inter vos multi infirmi, & imbecilles, & dor-*

miunt multi. quibus verbis insinuat varios propter
indignam communionem punitos etiam morte
temporali. Aug. tract. 16. in Ioan. dicente: *multi*
de altari accipiunt, & moriuntur, & accipiendo moriun-
tur. Et paulo post: *panem celestem spiritualiter man-*
ducate, innocentiam ad altare apporiate, peccata, etsi sint
quotidiana, non sunt mortifera.

Probatur 3. hoc Sacramentum est viuorum,
igitur nullus cognoscens se spiritualiter mortuum
potest ad illud absque peccato accedere. Proba-
tur, qui ita est constitutus, ponit obicem effectui
Sacramenti. videri potest Trid. sess. citata, cap. 2. &
7. vbi ex summâ huius Sacramenti dignitate osten-
dit recipiendum esse cum summâ reuerentiâ, san-
ctitate, & puritate.

Neque obstat quod hoc Sacramentum dica-
tur panis vitae; quia non ita vocatur, quod dire-
ctè, & per se sit institutum ad primam gratiae
collationem, sed quod vitam conferuet, & per-
seruet à mortalibus, quod sit pignus vitae æ-
ternæ.

Ex dictis patet hoc peccatum non oriri ex ali-
quo præcepto positivo, vel posituâ alterius vo-
luntate, prohibentem hoc Sacramentum in sta-
tu mortali recipiatur, sed oriri ex conditione hu-
ius Sacramenti, positâ eius institutione, & id qui-
dem de priori dubij parte. Quantum ad poste-
riorem

Dico 1. hoc peccatum, per se loquendo, est
mortale contra religionem. prior pars patet ex
Apostolo supra citato. item ex eo quod sit gra-
uis deordinatio primario effectui Sacramenti
obicem ponere. posterior pars patet ex eo quod
hoc peccatum sit contra reuerentiam rebus sacris
debitam.

Dico 2. non est tamen maximum peccatum. est
communis & certa, quia constat peccata oppo-
sita virtutibus Theologicis esse grauiora, simili-
ter peccata quae Deum immediatè respiciunt. §.
peccata commissa contra humanitatem Christi
existentem in statu naturali per se loquendo sunt
maiora, vt contumelia in Christum prolata, pro-
ditio Christi, flagellatio, occisio: nam censetur
maior iniuria ita in Christum se gerere, quam hoc
Sacramentum sumere sine debitâ preparatione.
videri potest D. Thom. art. 5. ad 14. contra hoc
ipsum Sacramentum varijs modis potest grauius
peccari, quam indignâ communionem, vt si pedi-
bus conculcetur, si proiciatur in lutum, proi-
ciatur canibus, quia illis modis grauior inferitur
Sacramento iniuria, & huiusmodi actiones non
possunt proficisci aliunde, quam ex odio, & con-
temptu religionis.

Probatur, peccatum quod committitur acce-
dendo ad hoc Sacramentum cum conscientia pec-
cati mortalis consistit in hoc, quod censetur gra-
uis iniuria fieri si ponatur obex effectui Sacramen-
ti, quod longè minus est, quam si corpus Christi
in se, vel in suo velamento indignè tractetur: po-
steriora etiam peccata procedunt ex longè viliori
astimatione ipsius corporis Christi, vel Sacra-
menti.

Ceteris tamen paribus hoc peccatum est gra-
uius, quam sint ea, quae puras creaturas respiciunt,
vt D. Tho. add. & quam ea, quae committuntur
in alia Sacramenta.

Aduerte accedentem ad hoc Sacramentum eo
grauius peccare, quod grauioribus, & plurius
peccatis est irretitus. videri potest D. Thom.
ad 2. vnicum tamen peccatum committere in

eo con-

D V B I V M II.

Vtrum ei qui in mortale peccatum incidit, necessarium sit praemittere confessionem ad dignam sumptionem huius Sacramenti?

EX dictis constat, ut quis dignè ad hoc Sacramentum accedat per se requiri statum gratiae, porro ad hunc comparandum non requiri actuale confessionem in lapso post baptismum in mortale, sed sufficere perfectam contritionem communis est Doctorum sententia. unde merito videtur posse dubitari, an ad dignam huius Sacramenti susceptionem necesse sit eum, qui in mortale incidit, prius confiteri, quantumvis perfectè sit contritus? videri enim possit quòd non. 1. quia ad suscipienda alia Sacramenta viatorum per se non requiritur confessio, sed sufficit contritio. 2. Eucharistia datur, tanquam spiritualis cibus animae, qui eius vitam augeat, & còseruet, ergo qui potest spiritualiter nutrirè & còseruare vitam spiritualem, dignè accedit, ergo sufficiens dispositio ut quis sit capax nutritionis spiritualis, sufficit ut hoc Sacramentum dignè suscipiatur. & ita tenet Caiet. tum alibi, tum art. 4. huius quaestionis, & in summa verbo Communio, quamvis posteriori loco censet peccare venialiter eum, qui non prae-mittit confessionem, quando datur copia confessorij, sed contrarium omnino verum est. unde

Dico, nullus, qui in mortale incidit, potest ordinariè absque praeuia confessione accedere ad hoc Sacramentum, quantumvis sit contritus. patet ex Trident. sess. 13. cap. 7. quod post illa verba: *Quare communicare volenti reuocandum in memoriam eius praeceptum, probet seipsum homo*, subdit: *ecclesiastica autem consuetudo declarat eam probationem necessariam esse, ut nullus sibi conscius mortalis peccati, quantumvis sibi contritus videatur, absque praemissa sacramentali confessione accedere debeat*, còsimilia habet can. 11. Ex quo patet non statui nouum praeceptum de confessione instituendà ante communionem; sed esse ante antiquum, cum probatio, de qua Apost. 1. ad Cor. 11. sit praecepti, ut patet ex cap. 7. Concilij; ea autem probatio sit per confessionem sacramentalem, ut patet ex consuetudine ecclesiastica, quam refert idem Concilium, ex quo sequitur id, quod est praecepti seu probationem, de qua Apostolus, debere fieri per confessionem sacramentalem, quando quis est sibi conscius mortalis, ita declarante consuetudine Ecclesiastica, & proinde non esse iuris noui sed antiqui ante tempora Tridentini, atque adeò Caiet. sententià esse falsam, ex quo patet non solum obligari ad praemittendam sacramentalem confessionem eos, qui habitant in locis, vbi Trid. est receptum, sed etiam alios, quia Concilium hac in parte non condit nouum ius, sed declarat antiquum.

Quod verò dictum est de confessione praemittendà intelligitur de confessione omnium mortalium, seu, quòd, per se loquendo, omnia mortalia sint subiicienda clauibus, & in confessione recensenda, antequam quis accedat ad hoc Sacramentum. unde qui in confessione omisit aliquod mortale recensere, vel quòd illius esset oblitus, vel quòd iustà de causà non teneretur id tali còfessario

R r 2 explicare,

11.

Suaderet negatiua.

Caiet.

12.

Conclus. ordinariè praemittendam, quantumvis quis sit contritus. Trident.

Trid. in hac re non condit nouum ius sed declarat antiquum.

eo consistens, quòd indignè accedat, licet indignitas ex pluribus peccatis oriatur: quemadmodum vnum numero peccatum committit is qui communicat non obstante prohibitione, ideo enim censetur peccare, & indignè communicare, quòd faciat contra prohibitionem.

Quemadmodum certum est accedentè in mortali ad hoc Sacramentum mortaliter peccare, ita apud Doctores certum est non peccare mortaliter eum qui accedit cum solis venialibus, quia etiam communiore, & veriori sententià Doctorum peccatum veniale in ipsa communione commissum non impedit effectum huius Sacramenti.

Sed controuersia est num saltem sit veniale ita communicare? Aliqui enim censent esse veniale, si quis soleat multa venialia committere, vel sentiat conscientiam eorum multitudine grauata, & ad spiritualia tepidam; alij verò id negant, quòd videtur probabilius. itaque

Resp. 1. si peccatum veniale sit circumstantia actus communicandi, in ipsa communione venialiter peccatur, ut ex se satis patet.

Resp. 2. si verò non sit circumstantia communionis, non videtur esse causa noui peccati venialis, quòd ostenditur, si peccata venialia tantum sint in habitu, non possunt esse causa, si iuxta opinionem D. Thom. (de qua, praecedente quaestione) per hoc Sacramentum remittantur; nam id ad cuius sublationem se extendit hoc Sacramentum, non potest esse causa peccati in receptione Sacramenti: neque etiam inducunt peccatum veniale, etiamsi non tollantur: similiter si committatur concomitanter veniale, ut si quis vanè gloriatur de sua scientià, dum communicat, nam accedere cum tali veniali non est causa noui peccati venialis tanquam circumstantia actus, neque aliundè dici potest causa.

Dices impedire feruorem charitatis.

Resp. id non obstat, quando non peccatur eo fine.

Dices 2. sanctus Anselmus in illum locum Apostoli: *Probet autem seipsum ait: Indignè manducat, & bibit qui vel aliquid graue, vel multa leuia commisit peccata, & non confitetur ea, priusquam ad communionem accedat.*

Resp. hoc testimonium nimium probare, si per leuia peccata intelligantur venialia, quae certum est non necessariò in confessione esse explicanda, ad hoc ut communicans non peccet mortaliter. unde, ut vera sit sententia, per leuia debemus intelligere mortalia quidem, sed quae in eo genere sint leuiora: simili ratione explicandus est Author de Ecclesiasticis dogmatibus cap. 53. dicens: *Habentem adhuc voluntatem peccandi grauari magis dico Eucharistia perceptione, quam purificari, & ideo quamuis quis peccato mordetur, peccandi non habeat de cetero voluntatem, & communicaturus satisfaciat lachrymis &c. sed hoc de illo dico, quem capitalia, & mortalia peccata non grauant.* Dico enim vel vltima verba reiicienda, vel explicanda, ut per mortalia peccata, de quibus ibi agit, intelligat publica, quibus irretitum iudicat non debere ad hoc Sacramentum accedere sine publicà poenitentia, & sacerdotis concessione, quòd clare patet ex sequentibus.

13.

Pena can.
11. Trid.
apposita
tantum res-
picit eos,
qui agunt
in locis, ubi
Trid. est
receptum.

explicare, per se loquendo, debet illud confiteri, antequam communicet, quia quando praecipitur confessio, praecipitur omnium peccatorum, quae clauibus debent subijci.

Aduerte penam appositam in can. 11. citato solum respicere eos qui agunt in locis in quibus Trid. est receptum, quia illa non iure statuitur à Concilio, quod solum obligat in locis, quibus Concilium receptum est. ita verò loquitur: *si quis autem contrarium docere, predicare, vel pertinaciter asserere, seu etiam publice disputando defendere praesumpserit, eo ipso excommunicatus existat.* unde, qui scienter post praedictam declarationem docuerit, vel praedicauerit, vel pertinaciter asseruerit, vel defenderit aliquem grauatam peccato mortali, habitam copiam confessoris, non necessarium debere praemittere confessionem receptioni Eucharistiae si sit contritus, ipso facto excommunicatur.

Satisfit ar-
gumentis
in contra-
rium alla-
tis.

Quae initio in contrarium sunt allata, solum probant, etiam posita institutione huius Sacramenti intra limites iuris naturae, nullam esse obligationem praemittendi confessionem communioni, sed sufficere contritionem in eo, qui est sibi conscius peccati mortalis: quod omnino verius est; non tamen ostendunt non posse oriri obligationem introductam aliquo iure positivo. Neque faciunt contra resolutionem quidam Patres, qui videntur docere, vt accedens ad hoc Sacramentum seipsum probet, non vt alteri probetur, quia per hoc solum volunt accedentem ad hoc Sacramentum debere se priuatim examinare, vtrum sit reus grauioris alicuius culpa; non verò negant, si reus inueniatur, debere sacramentalem illius confessionem praemittere, quam praemittendam disertè docet Leo epist. 91. & quidam alij.

14.

Modo vult
dicta obli-
gationem
esse tantum
iuris eccle-
siastici.
Vid. Sot.
Suarez esse
diuini:
quod vide-
tur esse ve-
rius.

Petes, an hac obligatio praemittendi confessionem sit iuris diuini, an verò tantum Ecclesiastici? Ioannes Medina codice de confessione, quaest. 14. censet solum esse iuris Ecclesiastici, et alij consentiunt. Plures tenent esse diuini. Vid. num. 78. Sotus dist. 17. quaest. 1. art. 4. §. contraria tamen opinio. Suarez disp. 66. sect. 3. propositione 3. & plures alij, quod videtur verius.

Probatur 1. Ecclesia non constituit hoc praecipitum post tempora Apostolorum, vt patet ex Trident. cap. 7. citato dicente, Ecclesiasticam consuetudinem declarare probationem, de qua Apostolus, esse vt conscius peccati mortalis confessionem praemittat. 2. docente renocandum in memoriam praecipitum ipsius, scilicet Pauli, igitur Ecclesia illud non constituit post tempora Apostolorum.

Dices esse ipsius Apostoli.

Resp. non dici illius, vt condentis legem, sed vt promulgantis, quod ostendi potest 1. non est verisimile, quod Apostolus voluisset Corinthijs parum spiritualibus tantum onus imponere, si non fuisset à Deo impositum. 2. Apostolus nusquam insinuat se illam legem condere, cum tamen communiter id indicet, quando legem condit. 3. quae de Eucharistia tradit cap. 11. citato, accepit à Domino, vt docet Leo eodem cap. non potest autem solide dici accepisse alia, non verò istud.

Dices Ecclesia videtur in hoc praecipito dispensare, quandoquidem quibusdam casibus liceat ei, qui sibi est conscius mortalis peccati, communicare sine praui confessione, vt dub. sequenti dicetur.

Resp. neg. assumptum, & dico, quod liceat qui-

busdam casibus communicare sine praui confessione, non provenire ex dispensatione Ecclesiae, sed solum ex declaratione, quod ius diuinum in ijs casibus non obliget: potest verò Ecclesia declarare illud certis casibus non obligare, sicut in quibusdam alijs materijs declarat, v. g. quod Episcopi quibusdam casibus non teneantur in suis Episcopatus residere.

D. V. B. I. V. M. III.

Utrum ei, qui sibi est conscius peccati mortalis, liceat interdum communicare sine praui confessione?

Responsum affirmatiue patet ex praxi, & sensu Ecclesiae, & indicat à Trident. sess. 13. cap. 7. vbi postquam docuisset, & statueret communionem praemittendam esse confessionem, ab eo, qui sibi est conscius mortalis, addit: *modo non desit copia confessoris. quod si necessitate urgente sacerdos absque praui confessione celebrauerit, quam prius consecratur, vbi*

Notandum, quibus casibus potest aliquis communicare sine praui confessione, cum debere conari ad contritionem eliciendam: quod si bonà fide putet se contigit, posse hoc Sacramentum sumere, neque peccatum, si subdubitet, num forte sufficientem habeat contritionem, nam morale iudicium, quod de nostris actibus formare possumus, non necessario excludit omnes motus dubitationis.

Aduerte etiam, quod dictum est de contritione elicienda, intelligi de eo, qui postquam peccauit, non est confessus; nam si aliquis sit legitimè confessus, qui in confessione ex obliuione, vel iustitia de causa aliquod peccatum non explicuit, non tenetur elicere contritionem de illo peccato, quocumque potest communicare antequam praemittat confessionem illius peccati, quia per praecedentem confessionem & absolutionem, illius peccati remissionem est consecutus, quamuis indirectè, estque in statu gratiae. unde ex eo capite non tenetur conteri, nec potest assignari aliud caput ex quo obligetur eo casu ad eliciendam contritionem.

Porro ex Trid. loco citato elici potest duas circumstantias esse necessarias, vt is, qui mortaliter peccauit, possit ante praemissam confessionem communicare.

Prior est quod desit copia confessorij. Posterior, quod sit necessitas. quod etiam ratione ostendi potest, quia si desit alterutra istarum conditionum, non potest dici quod cesset obligatio diuini praecipij, vel quod Ecclesia censetur in sua lege dispensare, si forte hoc praecipitum sit Ecclesiasticum.

Copia verò confessorij censetur deesse, quando, spectata aetate, debilitate, negotijs &c. nullus in vicino adiui potest. item si nullus sit approbatus, nullus gnarus idiomatis, si confessorius non soleat seruare secretum, si putetur penitentem difamaturus, vel ad peccatum pertracturus, aut illi vel alteri notabile malum allaturus. vbi

Aduerte 1. quando ex aliquo horum vel similibus capitum bonà fide putatur absolute deesse confessorium, potest quis sine praui confessione communicare: quod si solum desit respectu alicuius peccati in particulari, illo tacito tenebitur

alia

alia confiteri, cum respectu aliorum habeat copiam confessarii; vt si sacerdos non putetur seruaturus sigillum respectu alicuius certi peccati, etiam si putetur seruaturus respectu aliorum, vel si putetur audito certo peccato poenitentem ad peccatum petra tracturus, non verò si illud taceatur. quod si quis instante necessitate communionis timeat quod non possit contritionem elicere, simul tamen putet confessarium non seruare secretum, potest confiteri vnum vel alterum veniale, ex quo cum notitia, moraliter loquendo, nulla infamia potest oriri.

Aduerte 2. nullo modo cenferi deesse confessionem, quando adest aliquis habens delegatam potestatem. Nec refert quod quis non teneatur vt privilegio, quia si per privilegium persona reddatur capax adimplendi praecepti, tenetur eo vt, non ratione ipsius privilegij, sed quia tenetur praeceptum adimplere, quando potest, & prout potest, vnde cumque proueniat illa potestas adimplendi praeceptum, quemadmodum non excusatur ab annua confessione is, qui solum potest adire priuilegiatos, vel is, qui habet priuilegium eligendi aliquem in confessarium. quamuis enim non teneatur his confiteri, sed possit adire proprium pastorem, si tamen pastor non possit confessiones excipere, non idcirco dicendus erit non habere copiam confessarii. Idem dicendum de eo qui solet alicui deuoitione, & maiori fructu spirituali confiteri; hic enim propter absentiam talis confessarii non est dicendus carere confessario, nec propterea censendum est diuinum praeceptum vim suam non obtinere, vel etiam ecclesiasticum, si forte ex eo confessio sit praemittenda; itaque tenetur eo casu confessionem communioni praemittere, quod censent Sotus dist. 12. quaest. 1. art. 4. in fine, Suarez disp. 66. sect. 4. Vasquez disp. 208. cap. 1. & alij. Contrarium videntur sentire Rich. dist. 17. art. 3. quaest. 6. Adr. quaest. 3. de confessione, quae incipit, *Tertio inquirendum, §. pro huius solutione*. Sylu. verbo *Eucharistia* 3. quaest. 14. quorum sententia est omnino improbabilis, si intelligatur, quod ratione deuotionis solius, quae percipitur ex confessione alicui instituenda, liceat eo absente confessionem praetermittere, quamuis ad sit alius; & passim à recentioribus notatur, vt improbabili.

Sed difficultas est num is, qui cum non reseruatus habet reseruatum, teneatur confessionem praemittere, si ad sit confessarius solum habens potestatem in non reseruata? Verum hæc quaestio pendet ab aliâ, tractanda in materiâ de poenitentia, in qua cum pars, quae negat huiusmodi confessarium in illâ circumstantiâ posse absolueri, sit probabilis, potest secundum illam se dirigere & iudicare non adesse copiam confessarii.

Sed quid si superior concedat potestatem confitendi alteri cum onere comparandi pro reseruato?

Resp. eo casu praemittendam confessionem, cum non possit dici deesse copia confessarii, & illud omnis non sit tantum, vt propterea possit neglecta confessione, alioquin per se praemittenda, hoc Sacramentum recipi.

Altera circumstantia necessaria, vt quis conscius peccati mortalis possit communicare sine praua confessione, est necessitas, quae, moraliter loquendo, debet cenferi grauis: non enim potest prudenter iudicari cessare praeceptum de praemittenda confessione, si nulla subit necessitas eam praetermittendi, vnde propter solam deuotionem

nemo conscius peccati mortalis potest omittâ confessionem communicare, cum sola deuotio, vel fructus, qui percipitur ex communione, non possit cenferi causa sufficiens ad elidendam vim diuini praecepti, maiusque bonum est illud seruari, & propter excellentiam huius Sacramenti praemittere confessionem praeceptam, quam propter solam deuotionem, vel communem spiritualem utilitatem, quae potest prouenire ex deuotione, communicare neglectâ confessione. Confir. si huiusmodi causae sufficerent, facile tribueretur occasio praecepta diuina, vel ecclesiastica negligendi.

Quia verò non potest certâ regulâ definiri, quenam cenferi debeat grauis necessitas, sed id iudicio prudentis sit relinquendum, hinc est quod varij casus assignentur, quibus propter defectum confessarii liceat communicare omittâ confessionem, quorum aliqui sunt certi, & passim recepti, alij magis dubij.

1. Omnium iudicio est causa sufficiens imminens mortis periculum. itaque si quis in eo constitutus conscius peccati mortalis non habeat copiam confessarii, potest cum contritione saltem bonâ fide existimata communicare: vnde in eo casu sacerdos potest celebrare, & seipsum communicare: similiter Diaconus potest præbere Eucharistiam ægroto periclitanti de vitâ, qui propter sacerdotis absentiam non potest confiteri.

2. Periculum vitæ proximi facit, vt sacerdos in praedictis circumstantijs possit celebrare, vt ministret infirmo viaticum.

3. Si absque periculo infamiae communio differri non possit, vt si in religione sacerdos non possit sine notâ certis diebus omittere sacri celebrationem, & quin ingeneretur suspicio grauioris alicuius peccati, idem dicendum de communione respectu non sacerdotum, vt si in religione non sacerdotes debeant ex praecepto, vel consuetudine certis diebus communicare, nec possit omitti communio sine graui nota. in quo casu (quia frequenter accidit, vt quis huiusmodi periculum prætexit) diligenter aduertendum, num verè periculum grauioris notæ subit, & non tantum fingatur. neque enim statim licet communicare sine prauâ confessione, eo quod aliquis habeatur minus deuotus, si non communicet, quod in genere confiteres fortè mirabuntur. opus est etiam, vt nota, & infamia, quae timetur, non possit aliâ probabili viâ auerti.

4. Si post consecrationem etiam vnus speciei celebrans moriatur, vel deficiat, nec ad sit alius, qui sacrificium perficiat præter sacerdotem peccatorem. hic enim potest, & tenetur etiam non praemittâ confessione (quam suppono non posse instituere) Sacramentum perficere, & communicare; nam maior est obligatio sacrificij perficiendi, quam praemittendi confessionem communioni, & absolute censetur graue, quod sacrificium imperfectum remaneat. vnde necessitas illius complendi abunde sufficit, vt possit aliquis omittâ confessione communicare.

Aduerte tamen, quod, sepósito scandalo, sacerdos in mortali constitutus posset excusari à sacrificio alterius perficiendo, si moraliter vix posset contritionem elicere. nam quamuis homini non desit diuinum auxilium ad huiusmodi contritionem elicendam, interdum tamen potest ita multis mortalibus implicari, & tam diuturnâ peccandi consuetudine, vt sit illi difficillimum, & moraliter impossibile perfectam contritionem elicere. quo casu cum non offerat imperfectum sacrificium, sed

Propter deuotionem nemo conscius peccati mortalis potest communicare non praemittâ confessionem.

19.

Varij casus, quibus licet communicare, non praemittâ confessionem.

POSTI
Sacram

ab alio inchoatum relinquit imperfectum, ad quod perficiendum non tenetur, si non possit cum dispositione necessarii requisita, videtur quod non teneatur sacrificium ab alio inchoatum perficere, si, moraliter loquendo, vix possit adferre congruam dispositionem, sed quod possit relinquere imperfectum, circa quam imperfectionem solum permittitur se habeat. videri potest Sotus dist. 13. quaest. 2. art. 6. §. *perplexior*. Toletus lib. 2. cap. 9. num. 1.

Sotus.
Toletus.

5. Si sacerdos post consecrationem etiam vnius speciei meminerit peccati mortalis.

Qui post consecrationem vnius speciei recordatur peccati mortalis, non tenetur confiteri, licet sine nota possit.

Suarez.

Adverte eo casu non teneri confiteri etiam si esset copia confessarii, & posset absque nota confiteri, quia non expedit illam partem Missae interrumpi alijs vacando, & ita licet physice esset copia confessarii, moraliter censeretur deesse, quia eo casu singulari propter circumstantiam actionis non expedit alijs distrahi. tenet Suarez disp. 66. sect. 4. §. *quinta & gravis*. Adde sacerdotem tunc non posse discedere ab altari, & moraliter loquendo non posse confiteri sine nota.

Henriq.
vult etiam non teneri, licet non cōfiteatur.

Sed quid si nondum consecravit? Henriquez de Eucharistia cap. 46. num. 3, censet posse pergere, nec teneri confiteri quamvis posset sine nota & scandalo, quod etiam videtur sentire Navarrus cap. 21. num. 49. Alij saltem concedunt posse, si desit copia confessarii, Vict. num. 79. Sotus, qui tamen dist. 13. dubius est, quo casu sacerdos est excommunicatus. vide art. 6. citatum, §. *secundum arguitur*, Toletus supra, num. 2. excepto casu excommunicationis, & irregularitatis.

Assentitur Auctor.

Sed in genere dicendum posse pergere sine confessione, quandocumque non potest cessare, vel confiteri sine nota, alijs non, quia verò moraliter loquendo sacerdos raro potest sine nota cessare, vel confiteri, dum celebrat, moraliter loquendo non tenetur cessare, vel confiteri, idque verum est quamvis sit excommunicatus, vel irregularis, quia etiam irregularis potest ad vitandam infamiam celebrare; ergo multo magis in sacro pergere. vide Vasquez disput. citata cap. 2. numero 112. & 13.

Vasquez.

6. Si quis in scamno communicantium recorder mortalis, nec possit absque infamia recedere, potest absque praeiudicio confessione communicare. ita Victor, supra, Navarr. Henriquez supra, Sotus dist. 12. quaest. 1. arti. 4. in fine, & plures alij, videtur tamen Henriquez in eo excedere quod dicat id esse licitum, etiam seclusa nota, & scandalo.

Porro, quia communiter potest subesse periculum infamiae, communicaturi possunt sine scrupulo permanere, nec expedit ut instituunt confessionem ministrato Eucharistiam, quia forte is non poterit ab eo casu absolvi, vel forte negabit absolutionem, unde maior infamia, vel perturbatio oriri poterit.

7. Si quis ratione officij teneatur celebrare, siue alij teneantur sacrum audire, siue non teneantur, quia obligatio officij videtur sufficientem praeberet necessitatem ad celebrandum sine confessione, quando deest copia confessarii, immò ad hunc casum maximè videtur respexisse Trid. cap. 7. citato, quia videtur respexisse potissimum ad casum, qui frequenter accidit, & ex quo sacerdos posset sumere occasionem sapienter praemittendi confessionem sacrificio Missae.

Dices nominatim excommunicatus non posset celebrare non obstante obligatione officij, ergo

neque in praedicto casu poterit, si nulla ex omissione sequatur infamia. ita aliqui, quorum sententia non est improbabilis. sed probabile est quod censent alij, scilicet posse etiam in eo casu, quia, ut dixi, obligatio officij sufficientem inducit necessitatem, nec argumentum videtur contrarium suadere, quia in casu excommunicationis posito, si pastor celebret sine confessione &c. potius inducit scandalum, & alios male edificat. unde mirum non est, si non possit celebrare. adde in casu censurae vetari ab Ecclesia celebrare, in nostro verò casu nihil huiusmodi inuenitur.

Obligatio officij sufficientem adferre necessitatem.

Dixi, si quis ratione officij &c. quia sacerdos non obligatus aliunde, non potest sine praeiudicio confessione celebrare, ut alij die festo sacrum audiant, vel ut ipsemet audiat, quia non tenetur audire, nisi addit qui possit celebrare, non autem adest, si non sit qui possit debito modo celebrare. & ita sentit Sotus art. 4. citato §. *tertius casus est*, Suarez sect. citata §. *maior difficultas*. Aliqui tamen tenent contrarium, quorum sententia non videtur planè improbabilis, praesertim quando quis aliquot multis diebus festis non esset sacrum auditurus.

Non potest sine confessione celebrare sacerdos, nisi alij die festo sacrum audiant, vel ut ipsemet audiat.

Ex hoc videtur aliquo modo patere, quid dicendum de casu annuae communionis, an videlicet ad implendum praeceptum annuae communionis possit aliquis conscius peccati mortalis, non habens copiam confessarii, celebrare sine confessione, vel communicare? Affirmat Henriquez cap. citato num. 4. qui plures citat litterà M. quod non est improbabile.

Censet.

Negant Sotus & Suarez supra; quod videtur verius, quia sola adimpletio humani praecepti non videtur sufficientem necessitatem praeberet, neque praeceptum humanum obligat, quo casu non potest adimpleri convenienter iuri diuino.

Praeceptum humanum non obligat si impletur neque satisfactum iuri diuino.

DUBIUM IV.

Utrum qui in casu superioris dubij communicarunt sine praeiudicio confessione, teneantur primà datà opportunitate confiteri?

10.

IN Concil. Trid. sess. 13. cap. 7. aliquoties citato, in fine dicitur: *quod si necessitate urgente sacerdos absque praeiudicio confessione celebraverit, quàm primum confiteatur, si videlicet erat sibi conscius peccati mortalis, circa quod*

Trid.

Notandum 1. intra limites iuris naturae, vel diuini neminem, qui conscius peccati mortalis communicauit absque praeiudicio confessione celebrando vel non celebrando, teneri postmodum primà datà opportunitate confiteri, siue peccauerit siue non, quia dispositio ad aliquid requisita non est iure naturae postmodum ponenda, si prius non fuerit posita. neque vllò solido fundamento dici potest, quod diuino praecepto, quo tenemur confessionem communioni praemittere, ne indignè communicemus, teneamur confiteri, si forte non praemiserimus. restat ergo, ut obligatio sit praecepti ecclesiastici. vbi

Trid. Laicos in hac parte non respiciat.

Notandum 2. non extare vllum vniuersale praeceptum, quo iubeatur etiam laici primà datà opportunitate confiteri, si conscij peccati mortalis absque confessione communicarint, quia solum extat Trident. quod, ut patet, laicos non respicit. unde illi, si in casibus superioris dubij non praemiserint

serint

serint confessionem communioni, non tenentur postmodum primâ datâ opportunitate confiteri. quod est contra Nauarrum in summâ cap. 2. num. 9. in fine, & Sa. verbo *confessio*, num. 5. & verbo *Eucharistiæ*, num. 24. quorum sententia parum videtur probabilis. idem dico etiam si in communionem peccarint, non præmittendo confessionem.

Notandum 3. cum lex illa Trident. non obliget, ubi Concilium non est receptum, iis locis sacerdotibus, qui sine præuâ confessione celebrarint, non teneri primâ datâ opportunitate confiteri. quoad alios.

Notandum 4. decretum Concilij solum respicere eos sacerdotes, qui celebrant, ut patet ex verbis ipsius decreti, unde communicantes modo laico non tenentur primâ datâ opportunitate confiteri, vel concipere propositum confitendi primâ opportunitate. qui tamen in die Parasceues officium celebrant, tenentur postea primâ datâ opportunitate confiteri, quia iuxta morem Ecclesiasticum dicuntur celebrare, tenentur etiam ij, qui sacrificium ab alio inchoatum perficiunt, quia etiam ij celebrant.

Notandum 5. decretum Concil. solum respicere eos, qui celebrant necessitate urgente, ut patet ex textu. unde qui sine necessitate celebrant, etiam si in eo peccent, non tenentur postmodum primâ datâ opportunitate confiteri. Concilium autem solum deest de celebrante ex necessitate, quia ex ea occasione facilius potest irreperere periculum negligendi diuinum præceptum confessionis præmittendæ ante communionem, unde ut præcinderetur occasio negligendi confessionem, iis, qui ex necessitate debent sæpius celebrare, Concil. iussit, ut quo casu propter necessitatem celebrandi non potuerunt confessionem præmittere, primo quoque tempore confiteantur.

Notandum 6. decretum Concilij solum respicere eos, qui sibi sunt conscij peccati mortalis, quia verba citata Concilij referuntur ad præcedentia, ut facile patet ex textu. unde si aliquis existens in mortali, cuius non erat sibi conscius, celebrauerit, non tenetur postmodum primo quoque tempore confiteri. quod etiam videtur verum in eo, qui cum inaduertentiâ, vel ignorantia etiam vincibili peccati celebrauit. nam quamuis talis inaduertentiâ non excuset celebrantem à peccato, obstat tamen quo minus dici possit conscius peccati, ut patet ex dictis. Decretum etiam videtur intelligendum de eo, qui sibi est conscius, antequam celebret, quia videtur velle restringere facultatem celebrandi antequam præmittatur confessio, quod non habet locum in eo, qui ignarus sui peccati incepit celebrare, & in decursu saltem post consecrationem illius recordatur: unde talis non videtur decreto comprehendi, & proinde non videtur teneri postmodum primo tempore confiteri, & ita tenet Vasquez disp. 208. cap. 3. num. 19. & 20.

Quod si sacerdos iis locis, quibus obligat Trident. urgente necessitate celebrauerit sine præuâ confessione peccati mortalis, cuius ante celebrationem sibi erat conscius, tenetur cum primùm confiteatur quod non solum habet locum in eo, qui absolute non est confessus, sed etiam in eo, qui iusta de causâ aliquid in confessione non recensuit, vel ex obliuione quia huiusmodi peccatum, per se loquendo, debebat ante communionem subici clamibus, & dici potest quod conscius illius celebrauerit, sine eiusdem confessione, & proinde decretum Concilij ad illum casum se extendit.

Aduerte ex particulâ, *quàm primùm*, patere, quod Concil. non respiciat subsequentem communionem, quasi in ordine ad illam, confessionem præcipiat, sed quod independenter ab omni alio sacrificio vel communionem præcipiat institui confessionem, idque cum primùm fieri poterit, spectatâ debilitate, difficultate adeundi confessarium, & alijs circumstantiis. unde licet pastor ruralis non teneatur statim post sacrum confiteri, non debet tamen diu confessionem differre, sed illam instituire, cum primùm moraliter potest.

Qui negligit primâ datâ opportunitate confiteri, peccat mortaliter: nam quamuis Concil. solum dicat, *confiteatur*, quod ex se non sufficienter indicat præceptum obligans sub mortali, communis tamen sensus Doctorum, qui est optimus legis interpretes, illud decretum intelligit sub mortali obligare.

ARTICVLVS VI.

Utrum sacerdos debeat denegare corpus Christi peccatori petenti?

DISTINGUIT duplicem peccatorem, vnum occultum, alium manifestum.

Respondetque manifesto peccatori Eucharistiam negandam, occulto non item.

Notandum ergo ex dictis quæst. 4. art. 6. dub. 3. per se loquendo, peccatum esse administrare hoc Sacramentum peccatori, cum minister tali administrans Sacramentum, infideliter se gerat, sitque infidelis seruus dans sanctum canibus. hoc peccatum ex suo genere est mortale contra religionem, cum sit contra reuerentiam rebus sacris debitam, estque verisimile sacerdotem ministrantem Eucharistiam peccatori iis circumstantiis quibus non potest, duo peccata committere; vnum contra proprium officium, alterum cooperationis peccati proximi, ut dictum dubio citato, quamuis aliqui non improbabiler existiment vnum numero peccatum committere, in hoc consistens, quod Sacramentum conferatur indigno, quod necessariò inuoluit peccatum recipientis, & proinde ex eo capite non multiplicetur peccatum ministri. Est autem peccatum contra præceptum negatiuum non indignè tractandi, & ministrandi hoc Sacramentum, cum hoc peccatum sit commissionis non verò omissionis.

Nec obstat quod minister aliquo euentu possit Sacramentum peccatori ministrare, quia bene potest dari præceptum negatiuum, cuius obiectum in aliquâ circumstantiâ non inueniatur, & proinde in eâ circumstantiâ vim suam non retineat, ut patet in præcepto, *non occides*, quod vim suam non obtinet, quando quis occidit publicâ autoritate, vel in iustam sui defensionem. pari ergo ratione dici potest præceptum negandi, seu non ministrandi Eucharistiam peccatori, intelligendum sub certis circumstantiis, extra quas non obliget, quia quibusdam circumstantiis minister non censetur indignè Sacramentum tractare, & esse infidelis in suo officio administrando peccatori.

22.

Communis sensus DD. decretum intelligit sub mortali obligare.

23.

Resp.

Probabiliter vnicum peccatum committitur, qui peccatori Eucharistiam ministrat.

Est peccati commissio, non omissionis.